

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми *Міжнародне право*
за спеціальністю **293 «Міжнародне право»**
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

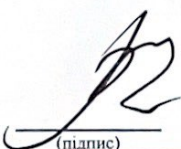
Суми – 2024

Розробник: _____

(підпис)

Альона КЛОЧКО, д.ю.н., професор

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол від 10.06.2024 № 17
	Завідувач кафедри (підпис) Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Альона КЛОЧКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Наталія ВОЛЧЕНКО

(ПІБ)

Світлана ЗАПАРА

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____

(підпис)

Надія Баранік

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітньо-професійна програма «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право»		
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається упродовж VII осіннього семестру		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС, Іспит		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 150 годин 4 курс	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні – 16 годин	Практичні /семінарські - 10 годин	Лабораторні
10.	Мова навчання	Державна (українська)		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Клочко Альона Миколаївна, професор кафедри міжнародних відносин		
11.1	Контактна інформація	alenaklocko@gmail.com , кабінет 110 г		
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Кримінальне право України, як навчальна дисципліна, забезпечує формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері кримінального права з розумінням природи та змісту ґрунтовних знань про основні інститути кримінального права, склади кримінальних правопорушень та кваліфікацію кримінальних правопорушень, а також вмінь та навичок самостійного проведення кримінально-правової оцінки запропонованих ситуацій.</p> <p>Завданням курсу є формування у студентів наукового світогляду і системи орієнтирів для засвоєння знань про принципи кримінального права, підстави кримінальної відповідальності та загальні ознаки кримінального правопорушення (КП), ознаки окремих КП, правила їх кваліфікації, відокремлення КП один від одного та суміжних з ними діянь, систему, види кримінальних покарань, підстави та порядок призначення покарань, умови звільнення від кримінальної відповідальності, погашення та зняття судимості.</p> <p>Навчальна дисципліна «Кримінальне право України» спрямована на надання студентам знань про: загальні засади кваліфікації кримінальних правопорушень; елементи складу кримінальних правопорушень; тенденції розвитку кримінального законодавства України, стан судової практики; систему та види кримінальних покарань, умови та порядок їх застосування; види окремих кримінальних правопорушень, та їх склад; процеси юридичного супроводу основних видів правничої і міжнародної економічної взаємодії.</p>		
13.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> формування у студентів ґрунтовних знань про кримінальне право України як галузь права та вмінь щодо кваліфікації суспільно-небезпечних діянь, засвоєння положень щодо призначення покарання, а також розвиток вмінь та навичок		

		самостійної кваліфікації кримінальних правопорушень, визначення основних об'єктів кримінально-правової охорони в системі суспільних відносин, а також тенденцій оптимізації кримінального права, пов'язаних із факторами соціальної обумовленості суспільно-небезпечних діянь та трансформацією структури суспільних відносин.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на таких курсах, як Теорія держави та права, Основи римського права, Юридична деонтологія, Порівняльне кримінальне право, Міжнародний кримінальний процес, порівняльне конституційне та адміністративне право.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження.
16.	Посилання на Moodle курс	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4302

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹	
	Аудиторна робота		Само-стійна робота		
	Лк	П.з / семін . з	Лаб. з.		
<p><i>Тема 1. Вступ до кримінального права.</i></p> <p>1. Кримінальне право як галузь права. Ознаки кримінального права.</p> <p>2. Соціальна обумовленість функціонування кримінального права. Завдання кримінального права.</p> <p>3. Принципи кримінального права: загальні та галузеві.</p> <p>4. Кримінальне право в системі права України. Кримінальне право і суміжні галузі права (кримінальний процес, кримінально-виконавче право, адміністративне право).</p> <p>5. Система кримінального права, Загальна і Особлива частина. Поняття і система Загальної частини КК України.</p>	2	2		15	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. Харків : Право, 2015. 528 с.</p> <p>4. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст] : підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. - 5-е вид., перероб. і доп. - Харків : Право, 2016. 678 с.</p> <p>5. Савченко А. В. Кримінальне право України. Загальна частина (у схематичних діаграмах) [Текст] : навчальний посібник / А. В. Савченко, Ю. Л. Шуляк. - К. : ЦУЛ, 2014. 156 с.</p>
<p><i>Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність.</i></p> <p>1. Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності. Кримінально-правові відносини, їх суб'єкти та зміст. Виникнення і припинення кримінальної відповідальності.</p> <p>2. Структура (будова) Кримінального кодексу України. Загальна і Особлива частина КК України: їх єдність і взаємозв'язок. Структура статей Особлива частина КК: диспозиції і санкції. Види диспозицій і санкцій. Кримінально-правові норми. Види кримінально-правових норм: визначальні (дефінітивні), роз'яснювальні, заохочувальні і забороняючі (норми-заборони).</p> <p>3. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття і значення. Види тлумачення за суб'єктом: автентичне (легальне), судове,</p>	2	2		15	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Кримінальне право України. Загальна частина : навчальний посібник / Міністерство освіти і науки України ; ред. О. М. Омельчук. - К. : Правова єдність, 2010. 208 с.</p> <p>4. Кримінальне право України : загальна частина [Текст] : навчальний посібник / ред. О. М. Омельчук. - К. : Правова єдність, 2010. 208 с.</p> <p>5. Актуальні проблеми кримінального права : навчальний посібник / В. М. Попович [та ін.]. - К. : Юрінком Інтер, 2009. 256 с.</p>

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

<p>доктринальне. Роль Верховного Суду в тлумаченні закону про кримінальну відповідальність, судовий прецедент.</p> <p>4. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотну дію і не мають зворотної дії. Поняття більш м'якого (більш суворого) закону про кримінальну відповідальність. Чинність проміжного закону про кримінальну відповідальність.</p> <p>5. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів злочинів. Територіальний принцип. Принцип громадянства. Реальний принцип. Універсальний принцип. Умови застосування видачі або передачі злочинця.</p>				
<p><i>Тема 3. Вчення про кримінальне правопорушення та його види.</i></p> <p>1. Соціальна природа кримінального правопорушення. Історична рестроспектива мінливості поняття кримінального правопорушення. Криміналізація і декриміналізація суспільно-небезпечних діянь.</p> <p>2. Визначення поняття кримінального правопорушення: формальне, матеріальне, формально-матеріальне, їх суть. Поняття злочину в чинному КК України.</p> <p>3. Суспільна небезпека як матеріальна ознака КП. Значення суспільної небезпеки. Протиправність як формальна ознака КП. Співвідношення суспільної небезпеки і протиправності. Винність як ознака КП: зміст та значення. Караність як невід'ємна ознака КП. Органічна єдність ознак КП.</p> <p>4. Малозначність діяння та її кримінально-правове значення. Кримінальні проступки. Відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень.</p> <p>5. Класифікація кримінального правопорушення за ступенем тяжкості та її кримінально-правове значення. Критерії класифікації кримінального правопорушення.</p>	2	1	15	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Сав'юк І. В. Кримінальне право: навчальний посібник / І. В. Сав'юк. К. : Фірма "Інтас", 2008. 338 с. 30</p> <p>4. Селецький С. І. Кримінальне право України : загальна частина: навчальний посібник / С. І. Селецький ; Інститут економіки і управління. К. : Центр учбової літератури, 2008. 247 с.</p> <p>5. Селецький С. І. Кримінальне право України : особлива частина: навчальний посібник / С. І. Селецький ; Інститут економіки і управління. К. : Центр учбової літератури, 2008. 496 с.</p>
<p><i>Тема 4. Склад кримінального правопорушення та його елементи</i></p> <p>1. Види складів кримінального правопорушення. Види складів кримінального правопорушення за ступенем суспільної небезпеки. Види складів кримінального правопорушення за способом описання у статті. Види складів кримінального правопорушення за конструкцією об'єктивної сторони.</p> <p>2. Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінального правопорушення.</p>	2	1	15	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Кримінальне право України : особлива частина - розділи 1 і 2: практикум / Національна академія управління ; ред. В. К. Матвійчук. К. : КНТ, 2008. 256 с.</p>

<p>Поняття кваліфікації кримінального правопорушення і її значення.</p> <p>3. Елементи складу кримінального правопорушення та їх зміст. Обов'язкові та факультативні ознаки складу кримінального правопорушення.</p> <p>4. Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкт кримінально-правової охорони. Класифікація (види) об'єкта кримінального правопорушення «за вертикаллю». Види об'єкта кримінального правопорушення «за горизонталлю».</p> <p>5. Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові і факультативні.</p> <p>6. Поняття суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення в кримінальному праві. Ознаки та види спеціального суб'єкта, його значення для кваліфікації кримінального правопорушення.</p> <p>7. Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та її значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові та факультативні. Поняття вини і її значення. Форми вини. Умисел і його види. Поняття прямого і непрямого умислу їх інтелектуальні і вольові моменти (ознаки) Відміна прямого та непрямого умислу. Визначений та невизначений умисел.</p>				<p>4. Кузнецов В. В. Кримінальне право України : питання та задачі для підготовки до вступних, семестрових та державних екзаменів: навчальний посібник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко ; ред. О. М. Джужа. К. : КНТ, 2008. 504 с.</p> <p>5. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : програма навчальної дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи / Р. В. Вереша, І. К. Туркевич. К. : Центр учбової літератури, 2007. 208 с.</p>
<p><i>Тема 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення</i></p> <p>1. Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення.</p> <p>2. Готування до КП, його поняття, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види готування до КП. Відмежування готування до КП від виявлення наміру вчинити КП. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення.</p> <p>3. Замах на КП, його поняття, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види замаху на КП: закінчений та незакінчений замах на КП, замах на непридатний об'єкт та замах непридатними засобами. Відмежування замаху від готування до КП. Кваліфікація замаху на КП.</p> <p>4. Закінчене КП . Поняття закінченого кримінального правопорушення. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінальних правопорушень.</p> <p>5. Добровільна відмова від вчинення КП. Поняття та ознаки добровільної відмови від доведення КП до кінця. Відмежування добровільної відмови від дійового каяття.</p>	2	1	16	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Кримінальне право України : загальна частина : практикум / Національна академія управління ; ред. В. К. Матвійчук. - К. : КНТ, 2006. - 432 с.</p> <p>4. Кримінальне право України : навчальний посібник / Ред. О. М. Омельчук. - К. : Наукова думка, Прецедент, 2004. - 297 с.</p> <p>5. Кримінальне право України : практикум / Ред. С. С. Яценко. - 2-е вид., перероб. і доп. - К. : Юрінком Інтер, 2004. - 592 с. - 10</p>

Кримінально-правові наслідки добровільної відмови від доведення КП до кінця.				
<p><i>Тема 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні</i></p> <p>1. Поняття і значення співучасті у кримінальному правопорушенні, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Відмежування співучасті від причетності до кримінального правопорушення.</p> <p>2. Суб'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Спільність умислу співучасників. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Вольовий момент умислу співучасників. Відмежування умислу від "необережного спричинення".</p> <p>3. Види співучасників кримінального правопорушення та їх визначення в КК України. Виконавець (співвиконавець) злочину. Організатор кримінального правопорушення. Підбурювач до вчинення кримінального правопорушення. Способи підбурювання до кримінального правопорушення. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки підбурювання. Посібник кримінального правопорушення.</p> <p>4. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою, злочинною організацією.</p> <p>5. Спеціальні питання кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Провокація кримінального правопорушення.</p>	2	1	16	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Чернишова Н. В. Кримінальне право : загальна частина: навчальний посібник / Н. В. Чернишова. К. : Атіка, 2003. 288 с.</p> <p>4. Кримінальне право України : загальна частина: підручник / Ред. М. І. Мельник, В. А. Клименко. - 3-тє вид., перероб. та доп. К. : Юридична думка, 2004. 352 с.</p> <p>5. Кримінальне право України : особлива частина: підручник / Ред. М. І. Мельник, В. А. Клименко. К. : Юридична думка, 2004. 656 с.</p>
<p><i>Тема 7. Множинність кримінальних правопорушень</i></p> <p>1. Поняття множинності кримінальних правопорушень. Спеціальна та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень, її значення.</p> <p>2. Одичний злочин як структурний елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одичних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одичні кримінальні правопорушення (триваючі, продовжувані).</p> <p>3. Види множини КП. Повторність КП та її ознаки. Поняття та ознаки повторності КП. Повторність КП, яка не пов'язана із засудженням (фактична повторність) та повторність КП, яка пов'язана із засудженням (рецидив).</p> <p>4. Сукупність КП. Поняття та ознаки сукупності КП. Види сукупності КП: ідеальна та реальна сукупність. Особливості кваліфікації сукупності КП.</p> <p>5. Рецидив КП. Поняття та ознаки</p>	2	1	16	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Кримінальне право України : особлива частина: підручник / ред. М. І. Бажанов. - К. ; Х. : Юрінком Інтер-Право, 2003. 496 с.</p> <p>4. Кримінальне право України : загальна частина: підручник / ред. М. І. Бажанов. - К. ; Х. : Юрінком Інтер-Право, 2002. 416 с.</p>

рецидиву КП. Відмінність рецидиву КП від повторності КП. Види рецидиву КП.					
<p><i>Тема 8. Звільнення від кримінальної відповідальності</i></p> <p>1. Поняття і значення звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок такого звільнення. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності. Відміна звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення.</p> <p>2. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Поняття, умови, правові наслідки.</p> <p>3. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови такого звільнення.</p> <p>4. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Умови такого поручительства.</p> <p>5. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки.</p> <p>6. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Розміри цих строків та їх обчислення.</p> <p>7. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх</p>	2	1		16	<p>1. Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua</p> <p>2. Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code.</p> <p>3. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія / А. В. Савченко. К. : КНТ, 2007. 596с.</p> <p>4. Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство : монографія / М. В. Ємельянов. - Х. : Право, 2014. 176 с.</p> <p>5. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем'яков. К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 256 с.</p>
Всього	16	10		124	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН1. Застосовувати методологічний апарат кримінального права для побудови власних науково обґрунтованих моделей правової карти світу	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем	20	- опрацювання термінологічного апарату та виведення складових власного термінологічного словника; додаткове опрацювання лекційного матеріалу	20
ДРН2. Розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-	- вивчення методів кримінального права, переконання, примусу, компромісу	20	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт та обґрунтування кваліфікації діянь ; - аналіз прове-	20

правових і загальноюридичних питань			деної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи; - проходження тренувального тестування за кожною з тем	
ДРН 3. дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, здатність враховувати фундаментальні особливості культури та менталітету представників іноземних держав	ознайомлення студентів методами науки кримінального права: діалектичним, юридичним, історико-правовим, порівняльно-правовим, соціологічним, системним	20	- опитування, в тому числі анкетними або усними, експертними оцінками або інтерв'ю респондентів (реципієнтів), прогнозуванням, аналізом і узагальненням статистичних даних; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт та обґрунтування кваліфікації діянь	20
ДРН 4. Самостійно опрацьовувати навчальну і наукову літературу, в тому числі інтернет-ресурси з проблем кримінального права	Ознайомлення студентів з методами кримінального права як навчальної дисципліни: з'ясування і роз'яснення теоретичних положень, аналіз законодавства та практики його застосування	20	- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи; - проходження тренувального тестування за кожною з тем - осмислення кримінально-правових явищ, набуття ясності в їх розумінні; - надання ясності в розумінні кримінально-правових явищ іншим особам, у доступному поясненні ним цих явищ.	20
Всього годин		90		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1	Практична робота 1. Вступ до кримінального права	14 балів	До 1 тижня
2	Практична робота 2. Закон про кримінальну відповідальність	14 балів	До 2 тижня
3	Практична робота 3. Вчення про кримінальне правопорушення та його види	14 балів	До 3 тижня
4	Практична робота 4. Склад кримінального правопорушення та його елементи	14 балів	До 4 тижня
5	Практична робота 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення	14 балів	До 5 тижня
	Іспит	30 балів	До 6 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Осінній семестр				
Практична робота 1. Вступ до кримінального права	<i>3 бали</i>	<i>7 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>14 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено об'єкти кримінально-правової охорони	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Закон про кримінальну відповідальність	<i>3 бали</i>	<i>7 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>14 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено об'єкти кримінально-правової охорони	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Вчення про кримінальне правопорушення та його види	<i>3 бали</i>	<i>7 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>14 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не розкрито зміст кримінального правопорушення	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Склад кримінального правопорушення та його елементи	<i>3 бали</i>	<i>7 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>14 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не окреслено склад кримінального правопорушення	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Практична робота 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення	<i>3 бали</i>	<i>7 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>14 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено стадії кримінального правопорушення	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено об'єкти кримінально-правової охорони	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

5.1.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком із викладачем	У відповідності до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами упродовж занять	Упродовж всього семестру

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники посібник

1. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. Харків : Право, 2015. 528 с.
2. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. 5-е вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2016. 678 с.

3. Савченко А. В. Кримінальне право України. Загальна частина (у схематичних діаграмах) : навчальний посібник / А. В. Савченко, Ю. Л. Шуляк. К. : ЦУЛ, 2014. - 156 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина : навчальний посібник / Міністерство освіти і науки України ; ред. О. М. Омельчук. К. : Правова єдність, 2010. - 208 с.
5. Кримінальне право України : загальна частина: навчальний посібник / ред. О. М. Омельчук. - К. : Правова єдність, 2010. 208 с.
6. Актуальні проблеми кримінального права : навчальний посібник / В. М. Попович [та ін.]. К. : Юрінком Інтер, 2009. 256 с.
7. Сав'юк І. В. Кримінальне право: навчальний посібник / І. В. Сав'юк. К. : Фірма "Інтас", 2008. 338 с. 30.
8. Селецький С. І. Кримінальне право України : загальна частина: навчальний посібник / С. І. Селецький ; Інститут економіки і управління. К. : Центр учбової літератури, 2008. 247 с.
9. Селецький С. І. Кримінальне право України : особлива частина: навчальний посібник / С. І. Селецький ; Інститут економіки і управління. К. : Центр учбової літератури, 2008. 496 с.
10. Кримінальне право України : особлива частина розділи 1 і 2: практикум / Національна академія управління ; ред. В. К. Матвійчук. К. : КНТ, 2008. 256 с.
11. Кузнецов В. В. Кримінальне право України : питання та задачі для підготовки до вступних, семестрових та державних екзаменів : навчальний посібник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко ; ред. О. М. Джужа. К. : КНТ, 2008. 504 с.
12. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : програма навчальної дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи / Р. В. Вереша, І. К. Туркевич. - К. : Центр учбової літератури, 2007. 208 с.
13. Кримінальне право України : загальна частина: практикум / Національна академія управління ; ред. В. К. Матвійчук. К. : КНТ, 2006. 432 с.
14. Кримінальне право України : навчальний посібник / Ред. О. М. Омельчук. К. : Наукова думка, Прецедент, 2004. 297 с.
15. Кримінальне право України : практикум / Ред. С. С. Яценко. 2-е вид., перероб. і доп. - К. : Юрінком Інтер, 2004. 592 с. 10
16. Чернишова Н. В. Кримінальне право : загальна частина: навчальний посібник / Н. В. Чернишова. К. : Атіка, 2003. 288 с.
17. Кримінальне право України : загальна частина: підручник / Ред. М. І. Мельник, В. А. Клименко. - 3-тє вид., перероб. та доп. К. : Юридична думка, 2004. 352 с.
18. Кримінальне право України : особлива частина: підручник / Ред. М. І. Мельник, В. А. Клименко. К. : Юридична думка, 2004. 656 с.
19. Кримінальне право України : особлива частина: підручник / ред. М. І. Бажанов. К. ; Х. : Юрінком Інтер-Право, 2003. 496 с.
20. Кримінальне право України : загальна частина : підручник / ред. М. І. Бажанов. К. ; Х. : Юрінком Інтер-Право, 2002. 416 с.
21. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: монографія / А. В. Савченко. К. : КНТ, 2007. 596с.
22. Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство : монографія / М. В. Ємельянов. Х. : Право, 2014. 176 с.
23. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем'яков. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 256 с.

2.1.2. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для виконання індивідуальної роботи з курсу «Кримінальне право України» / укладачі: А. М. Клочко, С.В. Щербак – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2020. – 22 с.

2. Методичні вказівки та завдання до практичних занять із курсу «Кримінальне право України» / укладачі: А. М. Ключко, С.В. Щербак – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2020. – 70 с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Кримінальне право України» / укладачі: А. М. Ключко, С.В. Щербак – Суми : Сумський національний аграрний університет, 2020. – 79 с.

2.1.3. Інші джерела

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р// ВВР, 1996, № 30, ст. 141.

2. Кримінальний кодекс України. URL: [http:// zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua).

3. Про практику застосування примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”: постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 7. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

4. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 5. URL: [http:// ww.scourt.gov.ua](http://ww.scourt.gov.ua).

5. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

6. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 12. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

7. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 жовтня 2003 р. № 16. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

8. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. № 7. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

9. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями / Постанова Пленуму Верховного Суду від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

10. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006. № 2. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

11. Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 1. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

12. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну невідбутої частини покарання більш м'яким : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 2. URL: [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

2.2. Додаткові джерела

1. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України.

2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

3. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

4. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

5. <http://www.urist.in.ua> - Первый украинский юридический форум.

6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

2.3. Програмне забезпечення

MOODLE КУРС: КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ:

[HTTPS://CDN.SNAU.EDU.UA/MOODLE/COURSE/VIEW.PHP?ID=4302](https://cdn.snaueu.ua/moodle/course/view.php?id=4302)

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	так		Подана інформація про освітній компонент достатньо відображає його сутність
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	так		Досягнення заявлених у НРК результатів навчання є логічним процесом якісного засвоєння навчального матеріалу курсу
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	так		Вибіркова дисципліна
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	так		Результати навчання за освітнім компонентом сприяють оцінці досягнутих знань студентами
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	так		Результати навчання дозволяють розвивати компетентності студентів
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	так		Навчальна активність цілком дозволяє студентам досягти заявлених результатів
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	так		Дослідження є невід'ємною складовою освітнього компонента
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	так		Цілком відповідає
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	так		Методи оцінювання підготовлені якісно та сприяють оцінці результатів навчання
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	так		Навантаження студентів є прийнятним та дозволяє засвоїти навчальний матеріал
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	так		Навчальні ресурси мають допоміжне значення поряд із лекційним матеріалом
Література є актуальною	так		Актуальна та сучасна

Рецензенти:

Член проектної групи ОП Міжнародне правоВикладач кафедри Міжнародних відносин

Світлана Зарецька
Надія Бушманко